بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/479

- އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:
  * ނަން: [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
  * ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-41/2006
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]/ ކ.މާލެ
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible]/ ކ. މާލެ

- އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅު ފަރާތް:
  * ނަން:ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް
  * ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-793/2008
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: އެޗް.ޑީ.ސީ ބިލްޑިންގ/ ހުޅުމާލެ
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް:އެޗް.ޑީ.ސީ ބިލްޑިންގ/ ހުޅުމާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 05 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1438 / 06 ޑިސެމްބަރު 2016
- ނިމުނު ތާރީޚް: 19 ޝަޢުބާން 1438 / 15 މެއި 2017

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ ނަންބަރު: 302/HMC/2013
- ހުކުމްކުރި ކޯޓު: ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެގްރީމެންޓާއި ޚިލާފުވުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 23 ޖޫން 2013 * ނިމުނު ތާރީޚް: 24 ޑިސެމްބަރު 2015

- ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުން:

އިސްފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ   ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް   ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 302/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުޞޫލަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުން އެދި އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތަކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްއެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

01- ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 302/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ޤަޟިއްޔާގައި، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-41/2006) އާއި ދެމެދު 09 ނޮވެމްބަރު 2009 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރި ނަންބަރު HDC/LDL/09/114 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާ ނަންބަރު M1-03 ސައިޓް ބިމުން އެއްބަސްވުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާތީ، 13 ޖޫން 2013 ވަނަ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހޭ [illegible] 234,958.14ރ. (ދެ ލައްކަ ތިރީސް ހަތަރު ހާސް ނުވަ ސަތޭކަ ފަންސާސް އަށް ރުފިޔާ ސާދަ ލާރި) [illegible]، އެއްބަސްވުމުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] ސައިޓް ބިމުން [illegible] ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސައިޓް ބިމުން

ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 07 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެކޯޑް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަތުން ކުލި ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ސިނާއީ ބިމުގައި ބޭނުންކުރާ ކަރަންޓާއި ފެނުގެ ބިލުތަކާއި [illegible] ފަރާތަކަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްވާނަމަ އެ ޚިދުމަތް ދިން ފަރާތަކުން ލިބިދިނުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ފޯނާއި ގޭސް ފަދަ ޚިދުމަތްތަކަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް [illegible] އެ ޚިދުމަތް ދިން ފަރާތަކުން ލިބިދިނުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] ހަވާލުކުރުން އަދި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން [illegible] އެދިކަމާއި،

އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] "[illegible]، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި އެކޯޑް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-41/2006) އާއި ދެމެދު 09 ނޮވެމްބަރު 2009 ދުވަހު ސޮއިކުރެވުނު ނަންބަރު HDC/LDL/09/114 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، އެކޯޑް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ނަންބަރު M1-03 ސިނާއީ ބިމުން އެއްބަސްވުމުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން 13 ޑިސެމްބަރު 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ކުލީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާވާ 1,267,157.57ރ. (އެއްމިލިއަން ދެލައްކަ ފަސްދޮޅަސް ހަތްހާސް އެއްސަތޭކަ ފަންސާސް ހަތްރުފިޔާ ފަންސާސް ހަތް ލާރި) އާއި [illegible] ދައްކަންޖެހޭ ކުލި ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން އެއްބަސްވުމުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި [illegible] 333,649.50ރ. (ތިންލައްކަ ތިރީސް ތިންހާސް ހަސަތޭކަ ސާޅީސްނުވަ ރުފިޔާ ފަންސާސް ލާރި) އާއި އޭގެ ޖުމްލަ 1,600,807.07ރ. (އެއްމިލިއަން [illegible]

[illegible] ހަތް ލާރި) އަދި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] 13 ޑިސެމްބަރ 2015 ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހޭ ޖުމްލަ 1,600,807.07ރ. (އެއްމިލިއަން ހަލައްކަ އަށްސަތޭކަ ހަތްރުފިޔާ ހަތް ލާރި) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު M1-03 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް [illegible] (24 ޑިސެމްބަރ 2015) [illegible] [illegible] 09 (ނުވައެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑާއި [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ [illegible] 09 ނޮވެމްބަރ 2009 ދުވަހު [illegible] ނަންބަރު HDC/LDL/09/114 އެއްބަސްވުން [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] [illegible] ނަންބަރު M1-03 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން [illegible] [illegible]، އަދި ނަންބަރު M1-03 [illegible] [illegible] [illegible] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ދެއްކުމަށް އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަންގައި [illegible]" މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާކަން އިސްވެ ބުނެވުނު [illegible].

-02 ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 302/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ

ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ނޫންކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުން އެދި އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް ހުށަހަޅުއްވާފައި [illegible]

- [illegible] M1-03 [illegible]

-03 ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 302/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ

ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށްނޫންކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުން އެދި އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible]

ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަދަރަޖޭ، ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 302/HMC/2013

ޤަޟިއްޔާ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ބެލިއިރު، އެޤަޟިއްޔާގައި، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-41/2006) އާއި ދެމެދު 09 ނޮވެމްބަރ 2009 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރި ނަންބަރު HDC/LDL/09/114 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ލިމިޓެޑަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާ ނަންބަރު M1-03 ސައިޓާއި ބިމުން އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާގޮތުން ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާތީ، 13 ޖޫން 2013 ވަނަ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ލިމިޓެޑް ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައިވާ 234,958.14ރ. (ދެ ލައްކަ ތިރީސް ހަތަރު ހާސް ނުވަ ސަތޭކަ ފަންސާސް އަށް ރުފިޔާ ސާދަ ލާރި) ދިނުމަށްއެދި، އެއްބަސްވުމުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ސިޓީއެއް ދިން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި ހަވާލުކުރުމަށާއި ނެތީ، ސިޓީއެއް ދިން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި ހަވާލުކޮށް ދުވަހާއި ހަމައަށް އެއްބަސްވުމުގެ 07 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ލިމިޓެޑްގެ ހައްޤުން ކުރި ދިނުމަށްއެދި، އެއްބަސްވުމުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ދިނުމަށްއެދި، އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ސިޓީއެއް ބިލުގައި ބޭންކަށް ކަނޑައެޅި ފުރުޞަތު މުއްދަތުގައި ގެއްލުން ކަމުގެ ޖޫރިމަނާ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއަށް ފައިދާ އަދި ފައިސާއަށް ދެވުނު ދުވަހު ގެއްލުމާއި ހިނގާފައިވާ ފައިދާ ދިނުމަށްއެދި، އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) ގެ ދަށުން ފާއިތު ފުރުޞަތު ވަގުތު ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި ދިނުމަށް ވޯޓު ފައިސާއާއި ފައިދާ އަދި ފައިސާއަށް ދެވުނު ގެއްލުމަށް ދިނުމަށްއެދި، އެއްބަސްވުމުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަޒަން ބައި

ހަވާލުވުމަށް އެދި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ދަޢުވާ ކުރުމުން ބެލުނު މައްސަލައެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ށ) **ދެވަނަކަމަކީ،** ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 52 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ދަށު ކޯޓުތަކަކީ، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި މައްސަލަ ބެލުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ނުވަތަ ޤާނޫނުން އެހެން ކޯޓަކާ ހަވާލުކޮށްފައިނުވާ މައްސަލައެއް ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި ބެލުމަށް އިޚްތިޔާރުވާ ކޯޓުތަކެއްކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތައް ބެހިގެންވަނީ މައިގަނޑު ދެގިންތިއަކަށްކަމާއި، އެއީ މަތީ ގިންތިއާއި ތިރީ ގިންތި ކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން މަތީ ގިންތީގެ ކޯޓުތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ ސުޕީރިއަރ ކޯޓުތަކާއި އަދި އެހެން ޤާނޫނަކުން ވަކިކަމަކަށް ޚާއްޞަކޮށް އުފައްދާ ސުޕީރިއަރ ކޯޓުތަކާ އެއް ދަރަޖައިގެ ކޯޓު ނުވަތަ ކޯޓުތަކެއްކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން ތިރީ ގިންތީގެ ކޯޓުތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން ސިވިލް ކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި އަދި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞް ޖަދުވަލު 5 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަ ކަމެވެ.

(ނ) **ތިންވަނަ ކަމަކީ،** މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞް ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 5 އަށް ބަލާއިރު، މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި އެކޯޓެއް ހިމެނޭ ޖުޑިޝަލް ދާއިރާގައި ހިނގާ އެންމެހައި ޖިނާއީ، މަދަނީ، އަދި ޢާއިލީ މައްސަލަތަކެއް ހިމެނޭކަމާއި، މިއިން އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވަނީ، އެ ޖަދުވަލުގައި ނުވަތަ އެޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވާ މައްސަލަތައް އެކަނިކަމާއި،

މިގޮތުން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞުގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނޭކަމަށް އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން އާއިލީ މައްސަލަތައް ފިޔަވައި އެހެނިހެން މަދަނީ މައްސަލަތަކަށް ބަލާއިރު، މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށް ނުބެލޭނެކަމަށް، ހަމައެކަނި ސިވިލް ކޯޓަށް ޚާއްޞަކޮށް އެކުލަވާލެވިފައިވާތީ، ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 5 ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދުގެ ފައިސާ ހިނގާ ނުވަތަ އެއަދަދުގެ މުދާ ހިނގާ މަދަނީ މައްސަލަތައް" އެކަނިކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެހެންކަމުން، 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދުގެ ފައިސާ ހިނގާ ނުވަތަ އެއަދަދުގެ މުދާ ހިނގާ މައްސަލަތައް ފިޔަވައި އެހެނިހެން އެންމެހާ މަދަނީ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް، އުސޫލުގެމަތިން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށްވެސް ލިބިގެންވާކަން އެނގެންއޮތުމުން، މަދަނީ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ސިވިލް ކޯޓަށް ވަކި އިޚްތިޞާޞް ދީފައިވާ މައްސަލަތަކާއި 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދުގެ ފައިސާ ހިނގާ ނުވަތަ އެއަދަދުގެ މުދާ ހިނގާ މައްސަލަތައް އެކަހެރިކޮށް ވަކިކުރެވިފައިވާތީ، މުދަލުގެ މައްސަލަތަކާއި، ވިޔަފާރީގެ މައްސަލަތަކާއި ދަރަނީގެ މައްސަލަތަކާއި، ދަރަނިވެރިކުރުމުގެ މައްސަލަތަކާއި އަދި އެންމެހާ މަދަނީ މައްސަލަތަކީ އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި ހިނގާ ފައިސާގެ އަދަދު ނުވަތަ މުދަލުގެ އަގު 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދަކަށް ނުވާނަމަ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށްވެސް ބެލޭ މައްސަލަތަކެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ށ) ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 5 ގެ 3 ގައި "މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ކޮންމެ ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސް، ވަކި [illegible] ގޮތުން ކުރިމަތިވާ އަންނަނިވި މައްސަލަތައް، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުގެ ގޮތުގައި ބަލާނީ އަތޮޅުތަކުގެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުންނެވެ"، މި މާއްދާގެ

"އެ ތަރިކައިގެ ބިންބިމާއި އިމާރާތްތަކާއި ގޯތިގެދޮރާއި އެ ތަރިކައިވާ ނަގުދު މުދަލުގެ މައްސަލަތަކެވެ".

މިހެން ލިޔުއްވާފައިވާކަން އެނގޭކަމުގައި،

އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މައްސަލައަކީ ތަރިކައިގެ ބެލުމުގެ ކަރުދާސްތަކަށް ބިނާކޮށް އާއި އެކުގައި ފެށިގެން ދިޔައީ އާ ދުވަހު ވާރިސުން ކަނޑައެޅުމުގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން އެއްވެސް ވާރިސަކު ހުށަހަޅާފައިވާ ތަރިކަ ބެހުމުގެ އެއްބަސްވުމެއް ހޯދުމުގެ ބާރު، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ތަރިކަ ބެހުމަށް ގޮތް ނިންމާފައިވާ ކަމެއްކަމާއި، އެ އެއްބަސްވުމުގައި އެކަން ތަންފީޛުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާ ކަމެއްކަމާއި، ހަމަ އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ތަރިކަ ބެހުމުގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތަކަށް ޙައްޤު ދިނުމުގެ ގޮތުން ދަޢުވާ ކުރެވޭނެކަން ވާރިސުންނަށް ހުއްދަ ލިބިގެންވާކަމާއި، އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުޠުތަކާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ތަރިކަ ބެހުމަށް ގޮތް ނިންމުމުގެ ބާރު ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، އަދި ޝަރީޢަތުގެ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ޙައްޤު ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިގެންވާނެކަމާއި، ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި ދަޢުވާ ކުރެވޭނެ ކަމެއް ކަމުގައި ވާތީއެވެ.

އެހެންކަމުން، ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 302/HMC/2013

ޤަޟިއްޔާގައި ދޫކުރެވުނު ހުކުމަކީ ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން އިސްތިއުނާފު ހުކުމާ ހުއްޓައި

ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އާއި

ދެކޮޅު ހަދާފައިވާ ހުކުމެއްކަމާއި، އެ ކޯޓުން ތަރިކަ ބެހުމުގެ ޤާނޫނީ ބާރު ލިބިގެން

ހުކުމް ކުރެވޭ މައްސަލައެއް ނޫންކަމަށް، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ގޮތް ޤަބޫލުކުރެވޭތީ

މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ބައްލަވައި ނިންމެވުމުގައި ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ނުރަނގަޅު ކަމެއް ނުވަތަ އުނިކަމެއް އޮތް ކަމަކަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ އެއްވެސް ފަނޑިޔާރަކަށް ފާހަގަ ނުކުރެވުނު ކަމެވެ.

- **ޙުކުމް**

ދެންފަހެ، އިސްވެބަޔާން ކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމާއެކު، ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 302/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، އެގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.